

§ 12**Minska partikelhalterna i gatumiljön. Svar på skrivelse av Erik Malm m.fl. (MP)****Beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar skrivelsen till trafik- och renhållningsnämnden för vidare handläggning och besvarande.

Ärendet

Förvaltningen håller med om att det är viktigt att med olika medel försöka få ner partikelhalterna på det mest utsatta gatorna på Södermalm. Trafik- och renhållningsnämnden ansvarar för gatudriften, vilket innefattar vårstädning av gatorna, och arbetar också med att på olika sätt försöka begränsa partikelhalterna i luften på stadens gator. Förvaltningen föreslår därför att skrivelsen överlämnas till trafik- och renhållningsnämnden för vidare handläggning och besvarande.

Södermalms stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 18 november 2013.
Dnr 768-2013-1.2.1.

Förslag till beslut

Christoffer Järkeborn m.fl. (M), Per Henriksson (FP), Fredrik Lindstål (C), Erik Malm m.fl. (MP) och Gunnar Ågren (V) ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Anders Göransson m.fl. (S) lade ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Beslutsgång

Ordförande ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Anders Göransson m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag till beslut.

Stadsdelsnämnden beslutar att överlämna skrivelsen till trafik och -renhållningsnämnden, att samtidigt uppmana staden att genom skrivelser, uppvaktningar, debattartiklar, konkreta lagförslag m.m. ytterligare driva kravet om en lag om dubbdäcksavgift, samt att därutöver anföra:

Höga halter av partiklar är kopplade till ökad förekomst av hjärt- och lungproblem. Barn och äldre samt personer med nedsatt lungfunktion, bl a allergiker och astmatiker är särskilt utsatta. För att skydda dessa grupper har EU fastställt normer för stadsluftens innehåll av partiklar.

Partikelhalterna i Stockholmsluften är sedan länge så höga att de gränsvärden, baserade på EU-lagstiftning, som fastställts överskrids praktiskt taget varje år, bl a längs flera gator på Södermalm. Överskridandena är av sådan art att den svenska staten i maj 2011 fälldes av EG-domstolen. På sikt hotar höga böter.

En huvudorsak till de höga partikelhalterna är den höga användningen av dubbdäck. 2009 fick kommunerna möjlighet att förbjuda bilar med dubbdäck på vissa gator. Idag gäller sådant förbud bl a på större delen av Hornsgatan. Sedan 2011 kan förbudet gälla samtliga gator inom ett större område.

Redan när förbudsmöjligheten infördes var ansvariga myndigheter och lokala politiker ense om att denna lösning är kortsiktig, otillräcklig och klumpig. Det finns en bred enighet om att en avgiftslösning enligt den modell som funnits i Norge sedan slutet av 1990-talet av många skäl är mycket bättre. Ett avgiftssystem är från trafiksäkerhetssynpunkt överlägset ett totalförbud eftersom man då kan säkra att en viss andel av fordonen (10-15 %) är försedda med dubbdäck så att packad snö, is m m ”ruggas upp”. Då kan man undvika att den extrema halka ett totalförbud kan leda till, uppstår.

Till de starkaste förespråkarna för en avgiftslösning hör bl a stadsmiljöborgarrådet Per Ankersjö (S) som tidigt konstaterade: ”Lokala avgifter på dubbdäck – enligt norsk förebild – är att föredra framför regeringens förslag om dubbdäcksförbud i så kallade miljözoner.” (DN 101205). Ankersjö och trafikborgarrådet Ulla Hamilton har också gemensamt drivit kravet (SvD 110401).

I budgetpropositionen 2013 utlovade regeringen en utredning om dubbdäcksavgifter. I budgetpropositionen för 2014 lovar regeringen att ”intensifiera” utredandet.

Att åtgärder dröjer innebär att känsliga grupper i Stockholm i onödan utsätts för betydande hälsorisker. Från stadens sida är möjligheterna att komma tillrätta med problemet för närvarande mycket begränsade. Ett totalförbud mot dubbdäck skulle

innebära stora praktiska bekymmer för tillfälliga besökare, men också, som nämnts, i onödan hota trafiksäkerheten.

Det viktiga vi från stadsdelsnämnden kan göra är att, t ex via stadshusledningen, bidra till att trycket på regeringen ökar.

Särskilt uttalande

Erik Malm m.fl. (MP) lämnade ett särskilt uttalande enligt följande:

Miljöpartiet välkomnar att förvaltningen håller med om vikten av att med olika medel försöka få ner partikelhalterna på de mest utsatta gatorna på Södermalm. Vi hoppas Trafik och renhållningsnämnden kommer kunna hitta lösningar som förbättrar luften genom tidig vårstädning.

Miljöpartiet är djupt oroad över Stockholmsluften och att majoriteten i stadshuset så flagrant struntar i förslag från Länsstyrelsens åtgärdsprogram om ytterligare dubbdäcksstopp på utsatta gator i staden. Detta betyder att vi bryter mot EU:s miljökvalitetsnormer och tänker fortsätta med det, underförstått för att inte stöta sig med bilister och människors fria vilja.

Politiker måste visa mod att stå upp för människors hälsa. Vi vet att partikelhalterna är oerhört skadliga. I DN tisdag 10 december presenterades en ny studie från The Lancet som efter att ha studerat bland annat Stockholmsluften i 13 år ser resultat som tyder på att hälsan påverkas kraftigt även långt under EU:s gränsvärden. Störst hot är de riktigt små partiklarna. Redan sedan tidigare har ökad cancerrisk och för tidig död varit känd. Detta är en fråga som förstås berör alla boende i stadsdelen.

Miljöpartiet vill införa dubbdäcksfritt i Stockholms innerstad. Till dess detta blir verklighet måste alla mindre steg tas som kan förbättra luften.

§ 13**Om den begränsade rörelsefriheten och om syftet med upprustning av Hornsgatans trottoarer. Svar på skrivelse av Gunnar Ågren (V)****Beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar skrivelsen till trafik- och renhållningsnämnden för vidare handläggning och besvarande.

Ärendet

Förvaltningen instämmer i skrivelsens synpunkter om att upprätthålla god framkomlighet på Hornsgatans trottoarer. Förvaltningen föreslår att skrivelsen överlämnas av stadsdelsnämnden till trafik- och renhållningsnämnden för vidare handläggning och besvarande.

Södermalms stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 18 november 2013.
Dnr 868-2013-1.2.1.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Gunnar Ågren (V) lämnade ett särskilt uttalande enligt följande:

Vi gläder oss åt att Förvaltningen instämmer i Vänsterpartiets skrivelse synpunkter om att upprätthålla en god framkomlighet på Hornsgatans trottoarer, då enligt kommunledningen syftet med breddning av Hornsgatans trottoarer var att öka säkerheten och ge de passerande mer plats.

Frågan om framkomlighet och tillgänglighet på trottoarer måste tas på allvar och staden borde vara garant för att alla och i synnerhet äldre med rollator, personer med funktionshinder och föräldrar med barnvagn ska kunna röra sig fritt och säkert i staden.

Särskilt uttalande

Anders Göransson m.fl. (S) lämnade ett särskilt uttalande enligt följande:

Det är ett viktigt perspektiv som Vänsterpartiet lyfter i sin skrivelse. Samtidigt vill vi, som komplement till Vänsterns underlag, skicka med nedanstående bild från 1967.